5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII.—N-rul 339

MARȚI 9 DECEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-
3 luni / 6 luni / Un an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
1 mm/col 50

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

Misiunea lui Bülow la Roma

Buletinul războiului
pe ziua de 6 Decembrie

I. PE TEATRUL DE VEST. — După informațiuni olandeze pe frontul Yser-Ypres sosesc necontenit trupe germane. Germanii întăresc a doua linie de apărare care se întinde dela Zeebrugge, prin Damme până la Gand.

După știri din sursă italiană, în Alsacia francezii ar fi ocupat pe canalul Ron-Rin podul între Aspach și Bringhifern, făcând foarte critică poziția germanilor din Altkirch. Prin urmare, Altkirch nu este încă în mâna francezilor, după cum ni se relatase până acum.

Comunicatul oficial francez din 4 Decembrie anunță, că în Belgia trupele franceze ar fi câștigat teren la nordul drumului Ypres-Manin, precum și la sud-sud-est de Bixschoote. La nord de Arras trupele republicei ar fi ajuns la primele case din Saint-Laurent Blagny. In regiunea Lapaume-Péronne francezii au făcut simțitoare progrese la Ovillers-Laboiselle - Mametz și Maricourt. Comunicatul oficial german cu data de astăzi face cunoscut, că situația în lupta de la Nieuport e favorabilă germanilor: lupta încă nu s'a terminat. Atacurile francezilor lângă La Bassée și Arras precum și pe ambele maluri ale râului Somme au dat greș causându-le perderi mari. Numai pe malurile râului Somme francezii ar fi pierdut 1.200 prizonieri și cel puțin 1800 morți. ...Pierderile germanilor în acest punct nu ar fi atingând nici 200 oameni. In munții Argonne, atacurile trupelor germane ar fi avut succes, făcând 750 prizonieri și material de război. Pe restul frontului nimic însemnat de relevat.

Alaltăeri noapte, 2 aeroplane franceze au zburat deasupra orașului Sarreburg (Lorena germană) aruncând 10 bombe cari au adus considerabile pagube materiale. Aceiași aviatori, au mai aruncat bombe la Heming și pe stația Rieding. După știri italiene, în ultima săptămână francezii au luat ofensiva pe linia Than-Steinbock - Sennheim - Aspach având ca obiectiv Muhlhausen. Luni germanii au luat contraofensiva și Miercuri au reușit să ocupe Steinbeck. Pe toată linia se dau lupte.

Reese din aceste știri în mod clar că adevăratele sectoare în cari au loc lupte cu caracter decisiv sunt la extremitățile nord și sud a vastului front de luptă (în Belgia și Alsacia).

In fine comunicate oficiale, germane anunță, că lipsa de cărbuni nu se simte de loc în Germania și că situațiunea monetară a băncei imperiului este așa de bună, încât se discută chiar o scoborâre a scontului.

II. PE TEATRUL ORIENTAL. Comunicatul oficial german cu data de 6, arată că pe frontul Prusiei orientale, apusene situația este neschimbată. In Polonia germană continuă a urmări pe ruși.

Comunicatul oficial austriac cu data de 5 spune că forțele principale ruse bătute sunt urmărite pe întregul front Krosno înbucătura Bzurei. La 4 Decembrie rușii ar fi fost scoși și din pozițiile dela nordul Carpaților între Krosno și Zakliczyn (Galiția occidentală). Pe Dunaiețul de jos austro-germanii luptă cu arier gardele ruse. In Polonia de sud înaintarea s'a făcut fără lupte însemnate.

Petrokowul și Przedborg ar fi fost luate cu asalt. Garnizona din Przemysl luptă în preajma cetății. In Carpați situația nu s'ar fi schimbat.

Comunicatul rus cu data de 5 arată că pe țărmul stâng al Vistulei, germanii au atacat timp de mai multe zile, fiind însă respinși. In raport cu mișcarea unei părți din trupele rusești spre râul Bzura și fiind dată întărirea ce continuă mereu a forțelor austriace în Carpați, rușii au avut trebuință a modifica situațiunea unora din trupele lor. Ei ar fi împiedicat ofensiva austriacă în Galiția de vest. Pe frontul Sanok-Lvako rușii ar fi având succese, făcând 3000 prizonieri și luând mai multe tunuri și mitralieze.

După știri primite pe cale particulară din Mamornița cu data de 6, luptele din munții Bucovinei continuă cu multă înverșunare. Rușii ar fi ocupat însemnate poziții naturale în direcția Lapușin-Siletin: austriacii ar fi complect istoviți.

In fine, în ultimul moment se zvonește că rușii ar fi pierdut o mare bătălie în Polonia.

Din relațiunile de mai sus, reiese în mod aproape cert, că situațiunea momentană a rușilor în Polonia centrală și meridională și în Galiția de vest ar fi foarte critică. Este foarte posibil să vedem din nou pe germani la Varșovia și poate și la Ivangorod.

III. PE TEATRUL SUDIC. Nimic nou.

IV. PE TEATRUL TURCO-RUS. — Din sursă austriacă se află, că un crucișător englez care încrucișa de câteva zile la Akaba, debarcând soldați, a fost silit să reîmbarce oamenii în urma atacului trupelor turcești. Proiectorul crucișătorului ar fi fost distrus de artileria de pe coastă.

V.

Manifestație călduroasă pentru România la Paris

Paris, 5 (sosită 7 Dec.). — D-l Lacour-Gayet, membru al institutului Franței, a făcut Joia trecută în sala de geografie o conferință despre „România și războiul actual".

Renumele oratorului atrase mult mai mult public decât permitea încăperea sălei. Printre asistenții elitei pariziene; s'a sentanți ai elitei pariziene; s'a recunoscut d-nii Périer, Branly, Renault, Croisset, Dupuy, membrii ai institutului francez. Printre personalitățile române, erau de față d-nii Djuvara, Mișu, M. Marghiloman, Catargi, d-l Lahovary, ministrul României la Paris, era de față împreună cu tot personalul Legațiunei.

Contele d'Ormesson prezida, înlocuind pe d-l P. Deschanel, care a fost de curând victima unui accident de automobil.

Oratorul a amintit amiciția tradițională Franco-Română și binefacerile influenței reciproce a ambelor națiuni; apoi a comentat cuvintele d-lui N. Filipescu: România a dat cadou Triplei Înțelegeri 600.000 de baionete.

Apoi oratorul aduce un elocvent omagiu Regelui Carol, a cărui domnie a pus temelia prosperității și măririi României și care, până la sfârșitul său a respectat în modul cel mai leal cuvântul dat Austriei. Regele Carol iubea pe Franța, dar el nu era dintre acei suverani cari disprețuesc „peticele mototolite de hârtie". El a vrut să fie credincios iscăliturei dată.

Regele Ferdinand neavând nici un angajament personal va urma o linie de conduită dictată de interesele României.

Oratorul amintește apoi drepturile imprescriptibile ale României de a grupa sub acelaș steag național pe toți fii săi risipiți.

D-l Lacour-Gayet mai amintește dragostea României către Franța în 1870 și care se manifestă atât de călduros și astăzi. Oratorul amintește adresa „Amiciției franco-române" aceea a profesorilor universitari, demersul universitarilor pe lângă regele Ferdinand și moțiunea votată de „Acțiunea Națională" sub președinția d-rului Istrati, salutând Tripla Înțelegere și Serbia.

D. Lacour-Gayet zice apoi: Franța fericită și mândră de toate aceste manifestațiuni, păstrează speranță și se încrede în înțelepciunea guvernanților României. Toți francezii vor aclama din toată inima realizarea glorioasei soarte a României!

Intreaga asistență a făcut ovațiuni oratorului care a fost viu felicitat de toate personalitățile aflate de față.

După câteva cuvinte rostite de Contele d'Ormesson, d-na Bartet dela Comedia franceză a declamat frumoase versuri de d-ra Elena Văcărescu, care au produs o adâncă impresiune în auditoriu.

In mijlocul ovațiunilor, o vomâncă, d-na Glavu, îmbrăcată în costum național a prezentat d-nei Bartet o jerbă de flori legată cu o panglică tricoloră românească. (Havas).

Pentru apărarea intereselor italiene în Mediterana

Roma, 5 (sosită 6). — **Deputatul Galli a depus pe banca prezidențială textul unei interpelări parlamentare, prin care cere ca guvernul să lumineze Camera asupra măsurilor ce le-ar fi luat sau le va lua întru apărarea supremelor interese ale Italiei, de pe urma proclamărei protectoratului englez asupra Egiptului. (A. T. T.)**

Cartea galbenă
franceză
- Comentarii germane -

Berlin, 5 (sosită 6). — Gazeta Germaniei de Nord scrie: Cartea galbenă franceză care se cunoaște acum aici, conține 150 documente, în parte destul de întinse și evident alese și pregătite în scopul de a spăla Rusia de imputarea de a fi pregătit războiul, pentru a arunca toată răspunderea asupra Germaniei.

Trebue să ne rezervăm a reveni asupra amănuntelor acestei publicațiuni, după o cercetare detaliată, dar de pe acum se poate spune că așa zisul raport confidențial german despre întărirea armatei germane sosit ministrului de războiu francez în Martie 1913 și care a atras, fără dreptate, atenția presei neutre, nu e nimic alta decât o născocire nedibace. Care este izvorul așa zisului document, sigur nu o știm.

Cercurile oficiale germane nu s'au ocupat nici odată de un atare raport și pare că acel raport provine din partea unui agent francez. Publicarea sa în Cartea galbenă n'a avut alt scop decât să provoace nemulțumirea aliaților Germaniei, de a excita neutrii în potriva noastră și în special Olanda și Danemarca.

Falsitatea acelui document este caracterizată prin faptul că el indică ca scop al politicei germane de a întinde dominațiunea germană în toată lumea, de a oprima popoarele mici, de a recuceri toate teritoriile cari, acum mii de ani au aparținut imperiului german, ca Burgonia și provinciile baltice. Nici odată un om serios nu s'a gândit la asemenea fantezii.

Celelalte tentative sunt tot atât de nedibace, ca cele coprinse în primul capitol și au de țintă a lăsa să se creadă, prin rapoarte oficiale ale reprezentanților francezi în Germania, într'un pericol german pentru pacea mondială. Dacă se supune la un examen mai amănunțit documenele ce trebue să arate ideile bolicoase existând, cum se afirmă în Germania de vreo zece ani încoace, se vede că e vorba în rândul întâi de rapoarte ale atașaților militari și navali, bazate pe știri culese dela agenți foarte îndoelnici. Dacă guvernul german ar voi să procedeze la fel și să utilizeze atari documente ar putea redacta o carte voluminoasă. Am putea cita de pildă raportul atașatului militar german la Petersburg datat din 10 August 1910 unde se arată o sporire a tendințelor belicoase și de o ofensivă contra Germaniei.

Atașatul militar era îndemnat să facă acel raport în urma articolului organului oficial militar rus „Ruski Invalid", care publica o serie de cugetări cu prilejul aniversărei de 500 ani a victoriei panslaviste asupra Teutonilor.

Această victorie panslavistă într'un războiu ofensiv al cărui autor, colonelul de stat-major rus Elcianonow, dorea reîntoarcerea, a fost bătălia din Tannenberg din 15 Iulie 1410. (Wolfbureau).

Războiul
anglo-franco-german
Comunicat francez

Paris, 5 (sosită 6). — **Comunicatul oficial francez din 5, orele 23, zice: am câștigat puțin teren dealungul dealurilor de nisip la nord-est de Nieuport.**

Două violente contra-atacuri germane la nord de drumul Ypres-Menin, au fost respinse.

Trupele britanice au înaintat puțin în ținutul Armentières.

Artileria noastră a distrus două baterii de calibru mare ale germanilor în regiunea dela Verdun.

Pe tot restul frontului, nimic însemnat de semnalat. (Havas).

Comunicat german

Berlin, 6. — *Marele stat major, află dela marele cuartier general cu data de 6 dim.: Pe frontul de vest, au avut loc o serie de atacuri din partea dușmanului, lângă Nieuport, Bixschoote și la nord de La Bassée. Lupta mai continuă la vest de Lens, la est de Albert și la vest de Noyon; atacurile au fost respinse. (W. B).*

Raporturile turco-grecești

Viena, 6.— *Se telegrafiază din Atena că ziarele grecești sunt de părere că raporturile turco-grecești ar fi întrerupte în cazul când sentința de moarte în contra subofițerului de marină grecească care a fost condamnat de curând în Constantinopol, va fi executată. (K. B.)*

Misiunea principelui Bülow
—Concesiunea Italiei și României—

Roma, 5 (sosită 6). — *„Idea Nazionale" spune: Trimeterea Principelui de Bülow la Roma înseamnă în chip vădit că cercurile politice din Berlin sunt îngrijorate de atitudinea statelor neutrale și mai cu seamă de Italia și România.*

S'a svonit că călătoria contelui Tisza la Berlin ar fi în legătură cu o inițiativă personală a Impăratului, tintind să obție ca guvernul austro-ungar să adopteze o politică mai conciliantă față de românii din Monarhia dualistă, grăbind rezolvarea celor mai urgente probleme ale naționalităței române din Ungaria, cari altfel vor determina în chip fatal intrarea în acțiune a Romănei împotriva imperiilor centrale.

Această ipoteză întemeiată: Călătoria contelui Tisza a fost anunțată la Petrograd de ministrul Rusiei la București ca o amenințare față de politica foarte activă pe care diplomația ruseacsă o face de vatru luni de zile în România, spre a neutraliza curentele austrofile și germanofile. Acuma i-a venit și rândul Italiei.

Tot după pomenitul ziar, principele de Bülow ar fi pentru o politică de împăcare întemeiată pe unele concesiuni ce ar trebui făcute atât României cât și Italiei, spre a înlătura nenorocirea unei acțiuni armate, din partea acestor două țări; a unei acțiuni armate, care ar putea să aibă niște urmări concrete ce vor depăși cu mult năzuințele celor două popoare.

De aceea principele de Bülow va fi încuviințat să discute cu guvernul italian asupra unei eventuale cesiuni a Trentinului în favoarea Italiei. Triestul ar fi declarat de „oraș liber". A.T.I.

Principele Bulow la baronul Sonnino

Roma, 5 (sosită 6). — **Astăzi Principele Bulow a făcut o lungă vizită baronului Sonnino, ministrul de externe al regatului. Intrevederea între cei doi bărbați d stat a ținut mai mult ca o oră. (A. T. I.)**

Războiul
austro-germano-rus
Comunicat german

Berlin, 6. — Pe granița Prusiei orientale, un atac de cavalerie dușmană la vest de Pillkaden a fost respins.

In Polonia, urmărirea mai continuă.

(Ss. comandamentul superior al armatei.) (W. B).

Comunicat austriac

Viena, 6. — **Comunicatul oficial din 6, la amiazi, zice: Forțele noastre, care au înaintat până dincolo de linia Krosno-Zakliczyn, au întâlnit din nou o rezistență puternică și pe Dunaiet inferior. Lupte violente sunt în curs; arièrgardele rusești care au făcut o opunere crâncenă pe malul apusean al râului Dunaiet, au fost aproape complet gonite.**

In Polonia de sud, ciocniri au avut loc în timpul urmăririi dușmanului, care a fost bătut pretutindeni, fără nici o excepție. Cavaleria noastră a intrat alaltăeri seară la Jedrzejow (Androjow) ajungând până la apele Nida; mai sus, trupele aliate au trecut râul Pilica.

In Carpați, nimic de semnalat afară de mici ciocniri favorabile nouă.

Trupele noastre esite din cetatea Przemysl, după ce au ajuns la scopul dorit, s'au înapoiat în fortăreață, nefiind urmărite de dușman. S'a capturat mai multe sute de prizonieri. K.B.

Comunicat rus

Petrograd, 6. — **(Orele 18 și 50). — Statul major al generalisimului comunică următoarele: Pe malul drept al Vistulei, nici o schimbare. Incercarea dușmanului de a trece pe malul drept al Vistulei lângă Dobrzin a fost respinsă de focul artileriei noastre și silit să evacueze în grabă insula Vistula pe care o ocupa. Am capturat pontoanele dușmanului.**

Luptele de pe malurile râului Bzura încep să se desvolte; am respins mai multe atacuri germane. In celelalte regiuni de pe malul stâng al Vistulei, nu au fost decât ciocniri între părțile înaintate.

In Galiția de apus, pe malul stâng al râului Dunaiet, în noaptea dela 4 la 5, am capturat până la 1 o mie de prizonieri aparținând diviziei germane care a mai luptat în această regiune.

O parte foarte însemnată din garnizona dela Przemysl a încercat să iasă în direcția Birza; trupele noastre luptă aci în condițiuni favorabile. (Westnik).

Ce e cu marea victorie austro-germană
— UN COMUNICAT RUS —

Petrograd, 6. — **Pe când comunicatele generalisimului rus dau date cât se poate de exacte despre acțiunile, chiar cele de puțină însemnătate, reflectând cât se poate de fidel mersul operațiunilor războiului, lucru recunoscut în toate țările neutrale, comunicatele germane, din contra, lau cu totul o altă înfățișare; de pildă ultima descriere germană care anunță că rușii ar fi fost complet înfrânți pe întregul front, pierzând astfel campania pe care germanii ar fi câștigat-o în mod strălucit. Acest comunicat victorios nici nu menționează cel mai mic amănunt strategic sau militar, nu semnalează nici un nume geografic nu arată numărul prizonierilor nici al trofeelor pe care le fac de obicei cei biruitori, mărginindu-se la afirmația vagă a triumfului german.**

Scopul urmărit astfel e prea evident și e de prisos a atrage atenția opiniunei publice europene care are la dispoziție alți informatori mai scrupuloși și mai credincioși. (Westnik).

Situația nesigură a Ungariei

Roma, 5 (sosită 6). — **In Ungaria — scrie „Giornale d'Italia" — încep a'și da seama de greaua situație politică și militară în care se află regatul ungar. In adevăr Ungaria se găsește izolată între blocul austro-german, care se luptă din răsputeri pentru existența neamului german în contra Rusiei, deoparte, și de alta între statele balcanice cari râvnesc la împlinirea idealurilor lor naționale pe socoteala regiunilor nemaghiare din regatul Sfântului Ștefan. Ungaria se crede deci singură în mijlocul a două coalițiuni așa de formidabile.**

Oricare va fi soarta acestui război, Ungaria va fi expusă la unele pagube însemnate. Dacă Germania și Austria vor învinge, Ungaria va ajunge un fel de anexă a Imperiilor alite și se va alege cu puțin din roadele victoriei. Dacă soarta războiului le va fi dușmână, atunci Ungaria ar trebui să sufere sacrificiile cele mai mari. După o înfrângere, Austro-Ungaria va fi silită să cedeze cel puțin Galiția polonilor, Transilvania românilor, ținuturile slave sârbilor și muntenegrenilor, iar provinciile italienești italienilor. Dar în această nouă întocmire teritorială, pe când Austria ar putea să obțină vreun nou teritoriu pe socoteala confederațiunei germane (după planurile aliaților), Ungaria ar avea să îndure pierderile cele mai grele, fără a putea spera nici o compensație în prezent, sau măcar în viitor. Grijile și temerile ungurilor sunt deci îndreptățite.

Ziarele engleze au anunțat că guvernul din Budapesta ar avea de gând să pună la cale tratative de pace aparte între Ungaria și statele dușmane. Nu ne vine a crede așa ceva. Pare însă că unguri ar fi început să stărnească atât la Viena cât și la Berlin pentru o pace nu prea îndepărtată. (A. T. I.)

Italia și navigația
pe canalul Suez

Roma, 6 Decembrie

Ziarul „Imparziale" din Alexandria, vorbind de asigurările pe care Turcia le-a dat Italiei privitoare la libera navigație prin canalul Suez arată că pentru Italia mai mult de cât un interes comercial, are chiar un caracter militar.

Arată că coloniile italienești din marea Roșie sunt continuu expuse a fi atacate, așa că este indispensabil pentru Italia să aibă o continuă comunicație directă cu aceste colonii. In jurul coloniei Eritrea se agită întreg poporul abisinian sub influența unor agenți străini; o invaziune în colonia noastră ar fi un prilej pentru războinicii triburilor de a'și potoli setea de măcel. Mișcarea s'ar putea întinde și în Benadie, colonie bogată, cu o suprafață de două ori cât Italia și căreia bogăția minerală și fertilitatea solului îi rezervă un viitor strălucit. Având trecerea liberă pe canalul Suez.

Italia poate în câteva zile să întărească garnizoanele coloniilor sale din Marea Roșie.

Inchiderea canalului din potrivă ar obliga, — în cazul cel mai bun — transporturile italienești să facă înconjurul Africei, lăsând astfel coloniilor timp îndelungat să se apere numai cu forțele pe cari le vor putea avea la îndemână.

Reese dar evident interesul Italiei ca să aibe libera comunicațiune între Mediterana și marea Roșie și tocmai din cauza aceasta se impune un acord perfect între Roma și Londra.

Declarațiunea guvernului turcesc cu privire la canalul de Suez ridică o chestiune gravă, pe care guvernul italian s'a grăbit să o arate în public, aceea că Italia are mare interes ca să se respecte libertatea canalului Suez.

Ori ce încercare de a se călca drepturile Italiei de altfel recunoscute de Turcia — ar îndreptăți pe Italia să ceară explicațiuni — guvernului turcesc și dacă nu ar primi răspuns mulțumitor să se impue chiar cu forțe. (A. T. I.).

Intrevederea
dela Malmoe

Viena, 6. — **Se depeșează din Malmoe că Regele Gustav a dat un prânz în onoarea Suveranilor Haakon și Christian, la care au luat parte ministrii de externe. (K. B.)**

Congresul
asociațiunilor mahomedane din Rusia

Petrograd, 6. — **Azi a avut loc inaugurarea congresului asociațiunilor mahomedane din Rusia. S'a discutat despre măsurile de luat spre a veni în ajutor răniților. Congresul va fi președiat de deputatul Dumei Akhziamoff. După o slujbă religioasă pentru victoria armatelor rusești, congresul a trimis țarului o telegramă exprimând sentimentele de adâncă lealitate a mahomedanilor din Rusia. (Westnik).**

BOMBARDAREA
coastelor engleze

Petrograd, 6. — **După informațiunile cele mai recente, numărul victimelor bombardărei țărmurilor orientale engleze de către germani a fost de 82 morți și 250 răniți. (Westnik).**

Contribuția de război a provinciei Limburg

Petrograd, 6. — **Germanii au impus provinciei belgiene Limburg o contribuție de război de două milioane de franci. (West.)**

Italia nu mobilizează

Roma, 5 (sosită 6). — *Ziarul „Avanti" a publicat și alte ziare au mai reprodus știrea că o mobilizare partială a armatei active, ar fi pregătită pentru luna Ianuarie viitoare. Această știre e falsă. (Stefani).*

Situația în Caucazia

Petrograd, 5 (sosită 6). — *Comunicatul statului major al armatei din Caucazia zice: pe tot frontul din Caucazia nici o acțiune însemnată. (Westnik).*

O epopee în zece zile
— Perioada de desnădejde. - Vizita regelui Petru de-alungul întregului front de luptă. - Indrioșătorul discurs al bătrânului monarch. - Scena de neuitat. - Entusiasmul soldaților. - Atacul. - Fugărirea inamicului. - Luarea lui Valjevo și Obrenovat. - Victoria desăvârșită. - Apoteoza marei izbânde: Reluarea Belgradului

Niș, 2 Decembrie. — In ziua de Marți 2 Decembrie, un serviciu religios solemn, oficiat de înaltul cler în Catedrala din Belgrad, în fața regelui Petru și a prinților Alexandru și George, fiind reprezentați ofițeri din toate trupele, aducea rugi fierbinți către Cel de sus, că în ziua aceea nu se mai găsească dușmani pe pământul Serbiei. Armata sârbă, trebue să se fi simțit în clipa aceea mult mai mândră de cât în zilele ce au urmat bătăliei de la Kumanovo și bătăliei dela Bregalnița. Când toată lumea era convinsă că Serbia e pe patul de moarte, când înșiși conducătorii ei credeau că nu mai e cu putință rezistența, când totul se simția pierdut pentru totdeauna, iată că eroica armată a regelui Petru săvârșește o minune — unică în istoria universală — nu numai că izbândește să respingă pe dușman, ci în câte-va zile îl fugărește peste granită, răzbindu-l puternic, dându-i o lovitură apropiată de dezastru și devenind stăpână iarăș pe soarta ei proprie.

Cum s'a săvârșit prodigiul?.. Iată, după știrile cele mai sigure, cum au decurs evenimentele: In zilele de 17—20 Noembrie situația era desperată pentru sârbi. Inamicul trecuse dincolo de Pojega, ocupase Milanovat, la 40 km. departe de Kragujevat, se apropiase de munții Rudnic, iar armata Belgradului înainta în coloane compacte dinspre Lazarovat, Angelovat, ocupase și Topola la sud de acest din urmă oraș, și Mladenovat.

Moralul soldaților era dispărut. Goi, flămânzi, fără muniții, având înainte icoana nenorocitei lor patrii, ostașii își pierduseră cu totul cumpătul. Cei slabi de îngeri începuseră să murmure, să se predea dușmanului și să dezerteze. La Nis populația era îngrozită. Lumea se pregătea să plece; unii miniștri streini își făcuseră bagajele, gata de plecare. Capitala provizorie gemea de refugiați, pe străzi, prin localuri, prin trenuri, mizerie boală, deznădejde. Se părea că totul e pierdut.

In acele zile de groază, bătrânul rege Petru, însoțit de cei doi fii ai săi, a pornit, bolnav, cu ochii umezi de durerile Patriei spre frontul de luptă, șoptea în el vocea inimei, îl inspira duhul strămoșilor săi cari au liberat Serbia de jugul secular, că trebue să încerce lovitura din urmă. Apoi... ce o vrea Dumnezeu.

...S'a dus din post în post, din linie în linie, a vorbit cu fie-care soldat în parte, i-a îmbărbătat pe toți, i-a entuziasmat pe toți... Au fost scene de neuitat, scene de eroism și de abnegație, demne de a fi date urmașilor ca pildă de patriotism și de iubire de țară... Prin Rudnic chemase pe ofițerii unui regiment — asistau și soldați câți puteau să asiste, din acei cari nu erau ocupați cu vre'un serviciu în front. *Le-a spus, că Serbia trebue să trăiască, să nu moară în veci, că El, înainte de a vedea pieirea țărei sale, ar vrea să nu mai existe, și El, cel dintâi se va expune gloanțelor dușmane dacă ostașii săi se vor mai gândi să dea îndărăt. Ori ce vas în urmă înseamnă înfrângere... ruină... Înainte dar...*

Toți îngenuncliseră, plângeau în hohote, sărutau mantaua suveranului bătrân, se îmbrățișau cu toții, și din pipturile lor istovite, a eșit un formidabil *ura!*

Ca o scânteie electrică s'a transmis entuziasmul tuturor soldaților. Regele era ridicat în sus, prinții plângeau sărutând mâna augustului lor tată. Si din lagăr în lagăr, de la ostaș la ostaș, aceleași cuvinte au deșteptat în eroi bravura legendară a luptătorilor de la Kosova...

Munițiile sosiseră din belșug, mantale de-asemenea. Soldații erau îmbrăcați. Si s'a dat ordin să dea în vânt, că munițiile sunt destule. Atuncea în toate lagărele erau acelas suflet, acelaș ideal, aceași credință: să învingă...

In ziua de 2 Noembrie, s'a dat ordinul general de atac. Avântul trupelor era irezistibil... Toată lupta, în mare parte s'a dat cu baioneta... Inamicul respins, crezând că rușii au venit în ajutorul sârbilor, a dat ordin de retragere. Dar retragerea s'a transformat în fugă... In cinci zile, sârbii luaseră Valievo și Uzice, dușmanul se depărtase la 100 de km. de la prima linie de luptă.

Comandamentul superior sârb, văzând slăbiciunea cu care se apăra dușmanul și mai ales, convingându-se, după numărul mare al prizonierilor ce luase, că austriacii sunt demoralizați, a schimbat planul de luptă.

In loc să meargă cu toată puterea forțelor spre a rupe centrul, înfrânt acum prin ofensiva de la Rudinc s'a lăsat numai două divizii, ca să urmărească dușmanul spre Valievo și cu restul de patru divizii a încercat o operațiune de învăluire a armatei din Belgrad. Ofensiva a continuat de-alungul Ljigului și a Kolubarei — iar în ziua de 30 Noembrie, Obrenovățul a fost luat. — Soarta Belgradului era acum hotărâtă. Atacul sârbilor mai progresa atât pe linia Grotka-Beli-Potok, cât și dinspre triunghiul Mladenovat, Anghelovat, Lazeruvat. Austriacii erau strânși ca într'un cerc de fier. La 1 Decembrie, după o slabă rezistență au început să evacueze eigradul. In dimineața zilei a doua, Belgradul era ocupat de trupele regelui Petru, cari trupe intrau în triumf în Capitala pierdută, având în frunte pe rege și pe principi.

Victoria a fost fulgerătoare. In zece zile, armata sârbă a scris, în vârful săbiei, una din cele mai frumoase pagini militare ale istoriei universale. A luat, după cifra oficială, peste 50.000 prizonieri, cu o bogată pradă de război, în tunuri, puști, merinde și tot ce inamicul a lăsat în urma fugei sale nebune.

I. Foti

Vasele germane
au minat apele Angliei

Roma, 5 (sosită 6). — *Se telegrafiază din Londra că crucișătoarele germane retrăgându-se după ce au bombardat coastele engleze au aruncat mine. Din această cauză mai multe vapoare s'au și scufundat în apele Scarborough-ului.*

Criticul naval al ziarului „Corriere della Sera" observă că toate minele aruncate de englezi în apele mărei de Nord nu împiedică mișcările vaselor germane, cari pe semne că cunosc bine localitățile unde ele au fost așezate, dacă marina Kaiserului nu se teme de a expune niște vase atât de puternice și cu totul moderne în unele ișfrăvi așa de îndrăznețe ca aceia săvârșită de curând de năvile germane.

Germania a dat probe de organizațiune extraordinară și pe mare chiar; totuși acesta ar constitui un motiv de victorie, numai atunci când adversarul ar fi lipsit de organizațiune, în așa grad, ca să facă să fie fără folos superioritatea sa numerică. (A. T. I.)

D-l Filaliti
a remis scrisorile de acreditare

Niș, 6. — D-l Filaliti, ministrul României a remis eri, la Kragujevat, regentului noile sale scrisori de acreditare. (Biroul Presei).

Protectoratul englez în Egipt

Petrograd, 6. — Guvernul francez a recunoscut proclamarea protectoratului englez în Egipt. (Westnik).

Intronarea noului Kediv al Egiptului

Roma, 5 (sosită 6). — „Giornale d'Italia" primește din Cairo știrea că mâine se va publica proclamațiunea asupra destituirei Kedivului și a întronărei Sultanului Kemal Hussein. (A.T.I.)

*

Viena, 6. — *Se telegrafiază din Paris că ziarul „Le Temps" află din Cairo că Hussein Kemal se va urca pe tron Sâmbătă în calitate de sultan, după ce kedivul Abbas Hilmi va fi destituit. Fostul kediv va păstra averea sa care e considerabilă. (K.B).*

Flota engleză
a bombardat golful Saros

Petrograd, 6. — **Flota engleză a bombardat țărmurile golfului Saros, distrugând cazărmile și întăririle otomane. (Westnik).**

Aducem la cunoștința cititorilor noștri că a apărut ediția a II-a a ALMANAHULUI ZIARULUI UNIVERSUL pe anul 1915.